

شرحی بر رساله حقوق

(علیه السلام)

امام محمد باقر

www.ketab.ir

محمود کشاورز قاسم آبادی

۱۴۰۲

سرشناسه	:	کشاووز قاسم آبادی، محمود، ۱۳۴۵-
عنوان قراردادی	:	رساله الحقوق. فارسی. شرح
عنوان و نام پدیدآور	:	شرحی بر رساله حقوق امام سجاد علیه السلام/ محمود کشاووز قاسم آبادی.
مشخصات نشر	:	قم: عصر جوان، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	:	۱۶۳ ص؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۲۵۳-۳۸۰-۹ ریاال ۱۱۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	علی بن حسین (ع)، امام چهارم، ۳۸-۹۴ ق. رساله الحقوق -- نقد و تفسیر
موضوع	:	Ali ibn Hosayn, Imam IV. Resalah al- Hoquq -- Criticism and interpretation
موضوع	:	احادیث اخلاقی - Ethics - Hadiths
شناسه افزوده	:	علی بن حسین (ع)، امام چهارم، ۳۸-۹۴ ق. رساله الحقوق. شرح
شناسه افزوده	:	Ali ibn Hosayn, Imam IV. Resalah al- Hoquq
رده بندی کنگره	:	۲۴۸BP
رده بندی دیوبی	:	۲۱۸/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	:	۹۲۲۳۰۴۵
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیا
تاریخ درخواست	:	۱۴۰۲/۰۲/۲۷
کد پیگیری	:	۱۳۳۳۶

عنوان کتاب: شرحی بر رساله حقوق امام سجاد(علیه السلام)
مؤلف: محمود کشاووز قاسم آبادی
خدمات فنی: ابوالقاسم کریم تبار
نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲
انتشارات: عصر جوان
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
چاپخانه: زمزم
قیمت: ۱۱۰/۰۰۰ تومان
مرکز پخش: قم خیابان ارم پاساژ قدس طبقه آخر پلاک ۱۶۷
انتشارات عصر جوان تلفن ۰۲۵۳۷۷۳۰۰۳۷ - ۰۹۱۲۵۵۲۸۴۸۰
حق چاپ برای ناشر و مؤلف محفوظ است.

فهرست مطالب

عنوان.....	صفحه.....
مقدمه.....	۱۸.....
علم حقوق:.....	۱۹.....
هدف حقوق:.....	۱۹.....
حقوق از دیدگاه امام سجاد (ع).....	۲۱.....
۱. حق خداوند:.....	۲۱.....
۲. حق نفس:.....	۲۳.....
ارزش عمر:.....	۲۳.....
رهایی از حساب قیامت:.....	۲۵.....
نفس انسانی چیست؟.....	۲۵.....
عزت نفس:.....	۲۶.....
۳. حق زبان.....	۲۶.....
زبان، بهترین اعضای بدن:.....	۲۷.....
ارزش سخن:.....	۲۸.....
هشدار مهم:.....	۲۸.....
حدیث مهم:.....	۲۸.....
سلب اعتماد:.....	۲۹.....
غیبت:.....	۲۹.....
۴. حق گوش:.....	۳۱.....
جامعه پاک چه جامعه‌ای است؟.....	۳۱.....

- ۳۱..... شایعه در مورد همسر پیامبر (ص).....
- ۳۲..... شایعه و جنگ های روانی:.....
- ۳۲..... نگهداری گوش از حرام:.....
- ۳۳..... روایات در مورد موسیقی:.....
- ۳۴..... ۵. حق چشم:.....
- ۳۴..... عفت چشم:.....
- ۳۵..... چشم و مسئولیت های آن:.....
- ۳۵..... نتیجه:.....
- ۳۶..... مواردی که نگاه به نامحرم جایز است.....
- ۳۶..... ۶. حق پایش:.....
- ۳۷..... راه رفتن سوزین.....
- ۳۸..... دیوانه واقعی:.....
- ۳۸..... سوره یاسین آیه ۶۵:.....
- ۳۸..... گام برداشتن برای علم:.....
- ۳۹..... ۷. حق دست:.....
- ۴۱..... ۸. حق شکم:.....
- ۴۲..... فوائد کم خوری و مضرات پر خوری:.....
- ۴۴..... مطلب پایانی:.....
- ۴۴..... ۹. حق عورت:.....
- ۴۶..... ۱۰. حق نماز:.....
- ۴۶..... نماز بهترین عبادات:.....
- ۴۹..... تاثیر نماز در تربیت فرد جامعه:.....

□ فهرست مطالب □ / ک

- ۵۴..... نماز و کودکان:
- ۵۵..... ۱۱. حق روزه:
- ۵۶..... اثر اجتماعی روزه:
- ۵۶..... اثر تربیتی روزه:
- ۵۷..... اثر بهداشتی و درمانی روزه:
- ۵۹..... ۱۳-۱۲. حق حج و قربانی:
- ۵۹..... حق قربانی:
- ۵۹..... اسرار و رموز حج:
- ۶۵..... ۱۴. حق صدقه:
- ۶۶..... سنت خوب سفت بد:
- ۶۷..... اجر صدقات جاریه:
- ۶۷..... فلسفه صدقات:
- ۶۸..... صدقه بلای آسمانی را دفع می کند:
- ۷۰..... حق حاکم:
- ۷۱..... انضباط اجتماعی:
- ۷۲..... سلطان عادل شایسته احترام است:
- ۷۳..... پیامبر مهربان:
- ۷۳..... عصر ما:
- ۷۴..... حق استاد و آموزگار:
- ۷۵..... اسلام و تعلیم و تربیت:
- ۷۶..... معیارهای ارزشمند:
- ۷۶..... ارزش علم و عالم:

- ۷۷.....: ۲۰ و ۱۹، ۱۸، ۱۷. حقوق مالک، برده، مولی و بنده:
- ۷۸.....: حق زیر دست و مملوک (برده) :
- ۷۸.....: حق مولای:
- ۸۰.....: آزادی بردگان:
- ۸۱.....: حق رعیت (مردم) :
- ۸۱.....: عزت نفس:
- ۸۲.....: لزوم اجتناب از ذلت:
- ۸۳.....: حق شاگرد:
- ۸۴.....: وظیفه استاد:
- ۸۶.....: حق همسر:
- ۸۶.....: نقش خانواده:
- ۸۷.....: خانه محیط تفاهم همگاری:
- ۸۹.....: رعایت عدالت بین همسران:
- ۸۹.....: حقوق زن نسبت به شوهر:
- ۹۰.....: ۱. مهریه
- ۹۰.....: ۲. نفقه:
- ۹۰.....: نتیجه بد اخلاقی در خانه:
- ۹۱.....: حقوق مرد:
- ۹۱.....: جمع بندی احادیث:
- ۹۲.....: ۲۴ و ۲۵. حق مادر و پدر:
- ۹۳.....: حق پدر:
- ۹۳.....: رعایت حقوق والدین در سن پیری:

- ۹۴..... رعایت حق والدین بعد از مرگ:
- ۹۵..... داستان عجیب
- ۹۶..... داستان عجیب:
- ۹۷..... هشتاد حق پدر و مادر:
- ۹۷..... اما چهل حق حیات :
- ۹۷..... ده حق به تن:
- ۹۸..... ده حق بر زبان:
- ۹۸..... ده حق بر قلب:
- ۹۹..... ده حق به مالی:
- ۱۰۰..... چهل حق بعد از وفات:
- ۱۰۳..... اموات در شب های جمعه:
- ۱۰۵..... همنشین موسی در بهشت:
- ۱۰۹..... ۲۶. حق برادر:
- ۱۰۹..... اهمیت اخوت اسلامی:
- ۱۱۰..... بهترین برادر های تاریخ:
- ۱۱۱..... ۲۷. حق احسان کننده:
- ۱۱۱..... پیامبران و هدایت جامعه:
- ۱۱۲..... فطرت انسان:
- ۱۱۳..... احسان:
- ۱۱۳..... شکرگزاری:
- ۱۱۴..... ترحم به سگ گرسنه:
- ۱۱۴..... ۲۸. حق مؤذن:

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى جَمِيعِ
الانبياء و المرسلين سيما خاتمهم و افضلهم محمد (ص) و
على اهل بيت الطيبين و الطاهرين سيما خاتمهم بقية الله
فى الارضين.

حقوق مفهومی عام است که شامل مجموعه مقررات، قواعد و
اصولی می شود که روابط و مناسبات میان اجتماعات و افراد جامعه را
به نحو متقابل تنظیم می کند.
این حقوق در مکتب انبیاء به ویژه در اسلام جامعه را بر اساس
کرامت انسان استوار می داند.

از زمان های قدیم کتابهای زیادی در علم حقوق نوشته شده است.
ولی کمتر مثل مکتب اسلام به حقوق افراد نگاه کرده است.
امام سجاد (ع) در زمینه حقوق افراد نظر مکتب اسلام را بیان
نموده و کرامت انسان را مورد بحث قرار داده است.

قبل اینکه حقوق از دیدگاه امام سجاد (ع) راتیین کنیم ابتدا
اشاره ای به علم و حقوق داشته و بعد از آن حقوق از دیدگاه امام
سجاد (ع) را بررسی خواهیم نمود.